

Diapason, listopad 2008.

5 glasovira za manje od 30.000 €

Katia Choquer

Ako pri kupnji koncertnog glasovira prvu zapreku predstavlja nedostatak prostora, onda je njegova cijena, koja je dugo bila visoka, zacijelo drugi odbojni faktor. Danas mnogi proizvođači misle na „amateure“ i nude kratke glasovire koji stanu u prostoriju srednje veličine. Premda su manje snažni od koncertnih ili polukoncertnih glasovira, oni ipak nude široku paletu glazbenih mogućnosti. Među instrumentima pristupačne cijene naš se izbor ograničio na one koji stoje manje od 30.000 €. Pijanisti Prisca Benoît i François Dumont za *Diapason* su u istim uvjetima i naslijepo iskušali pet modela.

Prisca Benoît

Po završetku studija na Glazbenoj akademiji u Nici Prisca Benoît nastavlja školovanje na Glazbenoj akademiji u Parizu u klasi Jacquesa Rouviera (glasovir) i Jeana Mouilliera (komorna glazba). Nakon dviju prvih nagrada 1986. dobiva stipendiju za usavršavanje na Bloomingtonu kod Györgya Seböka. Njezina se karijera zatim nastavlja u Francuskoj i u inozemstvu, kako ona solistička tako i ona u komornim ansamblima, u kojima je nastupala s partnerima poput Gerarda Pouleta, Philippea Mullera ili Oliviera Charlie-
ra. Kao članica ansambla koji su osnovali Roland Pidoux, Roland Daugareil i Michel Michalakos snimila je cjelokupan Brahmov opus kvarteta za glasovir (BNL). Od 1991. Prisca Benoît je asistentica profesora Jacquesa Rouviera na Glazbenoj akademiji u Parizu.

François Dumont

François Dumont laureat je natjecanja „Kraljica Elisabeth“ (2007.). Učenik Bruna Rigutta na Glazbenoj akademiji u Parizu, Dumont se usavršavao kod Murraya Perahije, Leona Fleishera, Menahema Presslera i Paula Badura-Skode. Njegov repertoar seže od Bacha do suvremene glazbe te uključuje cjelokupan Mozartov sonatni opus, koji će uskoro biti objavljen.

Kao zaljubljenik u komornu glazbu, François Dumont je član trija „Elégiaque“, s kojim je snimio CD Messiaen-Dusapin za tvrtku Triton. Tijekom sezone 2008.-2009. nastupit će u Lyonu (za tvrtku Chopin), a u rujnu i listopadu u Parizu, u okviru Festivala mladih talenata, gdje će izvesti sve Mozartove sonate.

WENDL & LUNG 178

Okvirna cijena: **10.500 €**

Svojstva

- Dužina: 1,78 m
- Završna obrada: crna, bijela, orah, mahagonij, trešnja
- Podrijetlo: austrijska konstrukcija, kineska proizvodnja

OPĆA OCJENA

★★★★★

Glazbena kvaliteta

★★★★★

Zvuk

★★★★★

Tipke

★★★★★

Nijanse

★★★★★

Pedale

★★★★★

Završna obrada

★★★★★

Osim što jamči pijanistovu objektivnost, test naslijepo također dopušta ugodna iznenađenja: to je bio slučaj i s ovim proizvodom. Bečka obiteljska tvrtka osnovana 1910. godine odnedavno proizvodi svoje glasovire u Kini, pod nadzorom četvrtog naraštaja obitelji Wendl. Naši pijanisti odmah su podlegli šarmu ovog proizvoda. Prisca Benoît smatra ga „punim mogućnosti u svim registrima, koji su uravnoteženi, ne izrazito snažni, ali zvuče dobro, jasno, a istodobno prigušeno“. „Idealan je za veoma lagano sviranje i posebno je ugodan jer dopušta veliku suptilnost“. François Dumont, kojega je taj glasovir također osvojio, bio je uvjeren da svira na Steinwayu! Prema njegovim riječima „zvuk je rafiniran, pun i velikodušan, s jasnim visokim tonovima, s predivnim srednjim registrom i mekim visokim tonovima“. Kada je riječ o klavijaturi, „čvrstina i mekoća su optimalne“ te „omogućuju potpunu kontrolu dinamike“. Kao i Prisca Benoît, Dumont ističe da se instrument ne podaje u prvi tren, već ga je potrebno prilagoditi kako bi se otkrila vrsnoća i plemenitost njegova zvuka“. Kada je riječ o pedalama, uporaba una corde omogućuje istinsku promjenu boje zvuka u pianissimu (najtiše moguće). Završna obrada, koja je iznimno dobra, zaključuje pohvalu ovom glasoviru začuđujuće dobrih svojstava i neočekivano skromne cijene.

VRLINE

Rafiniranost zvuka, homogenost registara, dinamičke mogućnosti.

MANE

Instrument zahtijeva veoma visoko glazbeničko umijeće kako bi se otkrilo svo njegovo bogatstvo.

SCHIMMEL K 169 T

Okvirna cijena: **28.500 €**

Svojstva

- Dužina: 1,69 m
- Završna obrada: sjajno crna
- Podrijetlo: Njemačka

AUGUST FÖRSTER 170

Okvirna cijena: **29.990 €**

Svojstva

- Dužina: 1,70 m
- Završna obrada: crna, bijela, mahagonij, orah, trešnja
- Podrijetlo: Njemačka

OPĆA OCJENA

★★★★★★

Glazbena kvaliteta

★★★★★★

Zvuk

★★★★★★

Tipke

★★★★★★

Nijanse

★★★★★★

Pedale

★★★★★★

Završna obrada

★★★★★★

OPĆA OCJENA

★★★★★

Glazbena kvaliteta

★★★★★

Zvuk

★★★★★

Tipke

★★★★★

Nijanse

★★★★★

Pedale

★★★★★

Završna obrada

★★★★★★

S obzirom na to da nas već desetljećima impresionira svojom izvrsnošću, poznata marka iz Braunschweiga rijetko se predstavlja. Njezin najmanji koncertni glasovir, K 169T, nije iznimka: François Dumont drži da posjeduje „vrlo specifičnu i rafiniranu boju zvuka s velikom osobnošću“. „Briljantan je i jasan, s izvrsnom definiranošću zvuka kako u fortissimu tako i u zahtjevnim pasažima, koji ne pate ni od kakvog šuma“. Registri su korektno uravnoteženi, s „predivnim i treperavim visokim tonovima, toplim basovima i prilično bogatim srednjim registrom, iako pomalo diskretnim u dubljem dijelu“. Prisca Benoît ocjenjuje mehaniku klavira veoma ugodnom. „Mehanika ima otpor i tvrdoću, a kontrola pritiska je jednostavna, što pruža brojne mogućnosti, osobito u nijansama koje idu od pianissima do mezzopiana“. Nijansama pogoduje i učinkovitost pedala, forte ne uzrokuje šum, dok una corda ne djeluje na boju zvuka. Naši pijanisti ocijenili su instrument „solističkim glasovinom“, idealnim za koncertni rad i za izvedbu romantičnog repertoara. Napomenimo da, suprotno onome što smo objavili u našem broju 561, distribuciju vrši isključivo Schimmel.

Slabo poznata u Francuskoj, tvrtka August Förster postoji od druge polovice 19. stoljeća. U bivšoj Istočnoj Njemačkoj bila je nacionalizirana, a njezine instrumente neko je vrijeme proizvodila češka manufaktura Petrof. Nakon pada Berlinskog zida obitelj Förster ponovno je preuzela obiteljsko naslijeđe. François Dumont među ostalim primjećuje da je „August Förster 170 starinski glasovir, od onih kakvi su se proizvodili prije šezdesetak godina“. Što jamačno nije adut u usporedbi s proizvodima visoke tehnologije. U prvi mah Förster izgleda ugodan, jednostavan za sviranje, dobro zvuči, ima zadovoljavajuću širinu s dobrom prisutnošću basova. No njegove se granice brzo dosegnu. François Dumont drži da je „boja zvuka malo blijeda, nedostaje joj homogenosti u svim registrima“. Rezonancija „nije bogata, nego kratka“. Prema riječima Prisce Benoît, ovaj glasovir „ne omogućuje nikakvu poeziju, jer nema dušu“. Oboje ističu „nedostatak osobnosti i rafiniranosti“. Njegovu mehaniku ocjenjuju dosta dobrom s „podatnom klavijaturom, ali i prilično mlitavim pedalama, što smanjuje mogućnost kontrole“. Završna obrada je dobra, ali nije osobita.

VRLINE

Bogat zvuk, briljantan i pun osobnosti, velike dinamičke mogućnosti, otpor klavijature.

MANE

Srednji bas malčice prediskretan u odnosu na druge registre.

VRLINE

Podatnost klavijature, raspon basova.

MANE

Instrument je malo mračan. Pedale je teško kontrolirati.

PETROF P III

Okvirna cijena: **17.500 €**

Svojstva

- Dužina: 1,93 m
- Završna obrada: sjajno crna
- Podrijetlo: Češka

KAWAI SHIGERU SK2

Okvirna cijena: **27.990 €**

Svojstva

- Dužina: 1,78 m
- Završna obrada: sjajno crna
- Podrijetlo: Japan

OPĆA OCJENA

★★★★★

Glazbena kvaliteta

★★★★★

Zvuk

★★★★★

Tipke

★★★★★

Nijanse

★★★★★

Pedale

★★★★★

Završna obrada

★★★★★

OPĆA OCJENA

★★★★★

Glazbena kvaliteta

★★★★★

Zvuk

★★★★★

Tipke

★★★★★

Nijanse

★★★★★

Pedale

★★★★★

Završna obrada

★★★★★

P III je loše prošao u usporedbi s konkurentskim proizvodima. Prisca Benoît zapaža „metal i filc prije nego zvuk“, koji ocjenjuje „nesuptilnim i prilično siromašnim u rezonanciji“. Nije uživala svirajući ga. Ipak, drži da ima određenu snagu, uravnoteženu dinamiku te lijepe i prisutne basove. François Dumont razabire pak „određenu širinu i veliku snagu, veoma bogate basove“, ali primjećuje „nedostatak boje zvuka i nijansi u višoj razini srednjeg registra i visokim tonovima, koji se nedovoljno ističu“. Ta neuravnoteženost registara guši melodijske linije popraćene dubokim tonovima. Žali što tipkama nedostaje preciznosti jer ne pružaju dovoljan otpor, što otežava doziranje. Također, mehanika „ne reagira trenutno i otežava brzo sviranje“. Druga je začuđujuća činjenica to što određeni prijelazi zvuče bolje s pedalama, posebno una corda (lijeva pedala), koja obogaćuje boju zvuka. Očito je da ovaj klavir nije oduševio naše pijaniste, osobito zbog svoje slabe mehanike – dan nakon testiranja P III više nije bio ugodan. Završna obrada je klasična i dotjerana.

Posljednjih nekoliko godina Kawai je razvio seriju od šest glasovira visoke kvalitete nazvanu Shigeru, u spomen na oca sadašnjeg vlasnika tvrtke. Ovaj glasovir odlikuje se posebnom doradošću u pogledu na izbor materijala kao i na finu ručnu izradu. Taj se trud isplatio, jer SK2, najmanji Shigeru, krasi brojne vrline. François Dumont pozdravlja „ugodnu klavijaturu s jednakim pritiskom u svim registrima“. Oni se razlikuju „zgodnom bojom zvuka u srednjem i visokom srednjem području“, koje Prisca Benoît opisuje kao „pune, bogate bojama“. Duboki je registar zbijen, s nedovoljnom definiranošću kod viših tonova, oboje pijanista drže ga „prilično direktnim i kratkim u rezonanciji“. Zvučnost je „topla, pjevna i puna“, iako Prisca Benoît primjećuje da mu nedostaje mekoće. Očito je da ovaj glasovir odgovara klasičnom i romantičnom repertoaru, posebno komornoj glazbi i djelima koja ne zahtijevaju virtuoznost, s obzirom na to da mehanici nedostaje otpora. Iako Shigeru dobiva pohvale, koje se odnose i na njegovu završnu obradu, mana mu je „nedostatak tajnovitosti“ – kako kaže Prisca Benoît, „to je glasovir koji ne treba pripitomiti, on se odmah podaje“.

VRLINE

Dobra snaga s obzirom na veličinu, bogati i široki basovi.

MANE

Instrument usredotočen na basove, nedostatak šarma u visokim i srednjim tonovima, neprecizne pedale.

VRLINE

Ravnomjernost klavijature u svim registrima, lijep, topao i pun zvuk.

MANE

Slab otpor mehanike, visoki tonovi bez širine.